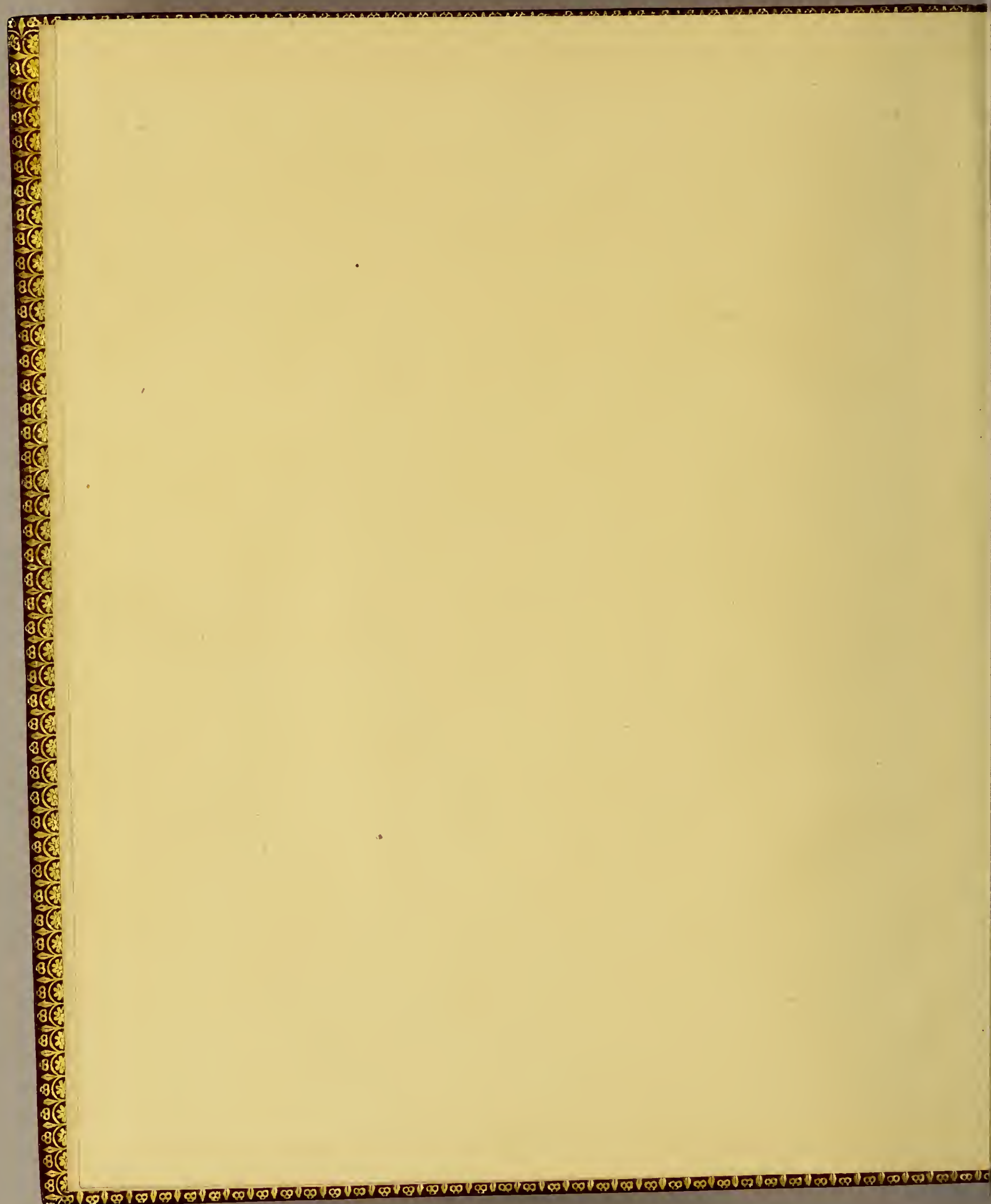
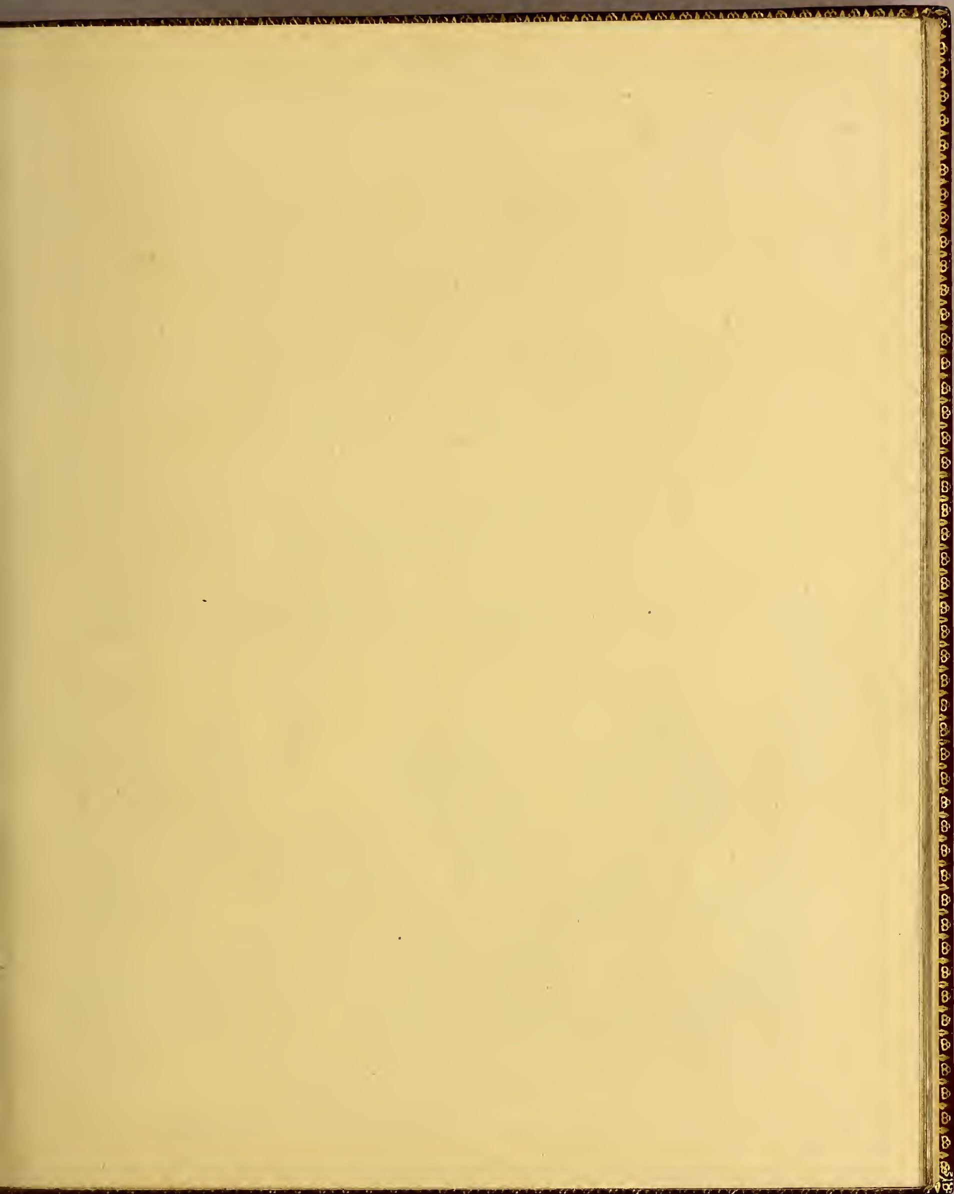

GAUDEO.

Brevis & admiranda descriptio

REGNI GVIANÆ, AVRI ABVNDANTISSIMI, IN AMERICA, SEV NOVO ORBE, SVB LINEA ÆQVINOCTILIA

siti: Quod nuper admodum, Annis nimirum 1564. 1595 & 1596.

Per Generosum Dominum,

Dn. GVALTHERVM RALEGH EQVItem Anglum detectum est: paulò post jussu ejus duobus libellis comprehensa:

Ex quibus

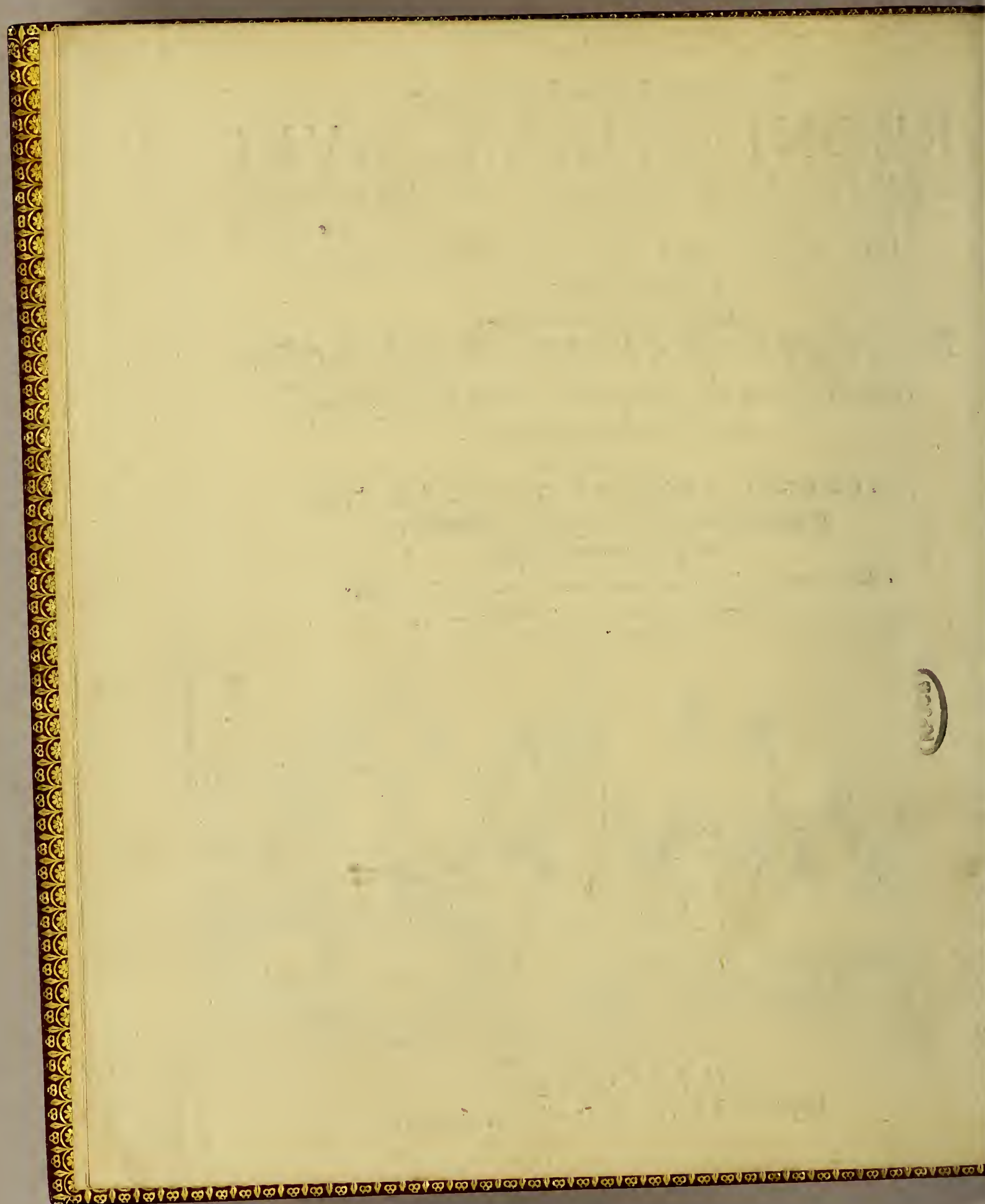
IODOCVS HONDIVS TABVLAM GEOgraphicam adornavit, addita explicatione Belgico sermone scripta:

Nunc verò in Latinum sermonem translata, & ex variis authoribus hinc inde declarata.

NORIBERGAE,

Impensis LEVINI HULSII, D. M, XCIX.

NOVA ET EXACTA DELINEATIO AMERICÆ PARTIS
DEL ORO, NICARAGVA, Insulæ ANTILLAS et PERV.
Noribergæ. per Leuinum
TROPICVS CANCRI.
CVBA.
I. FERDINAND.
INSVLÆ
MARE
NORT.
DEL
HISPA
S. DOMINGO
I. Iamaica.
Cosumel. I.
Caymanes.
C. Cotocho.
Yucatam
BORIQVEN. I:
DEL ORO.
Moupox.
Antiochia.
CASTILIA
BOGOTA
Carthago.
PO
PAYA.
ANDALVSIA
GVI
SVR.
ÆQVATOR.
Nicaragua.
Panama
Darien
Carthagena
Popaya
Pasto.
Villa Viciosa.
Quito.
Cuenca.
PALTAS.
PE
RV. R.
Montes Andes.
Loxa.
OMA-
GVA.
Orelana Flu: Vel
Speranca.
Truxilla.
Chachapoya.
Cusco.
Lima Ciuitas Regum.
Calhao.
Vilcas
Arequipa.
Titicaca Lacus.
LAO.
COL.
Lapaz.
Paria.
Potosi.
Plata.
Sierra del Potosi.
Aulaga lacus.
CARABIA.
MOXC
PROV
Tiaguanaca.
Arica
Camana.
Tambopala.
B. de mixillones
C. Talhada:
B. S. Helena.
MARE PA-
CIFICVM.
GRAD. Siue Latitudo. MERIDIONALIS.
TROPICVS CAPRICORNI.

RALIS. QVE EST: BRASILIA, CARIBANA, GVIANA *regnum Novum*, CASTILIA
o Capricorni, CHILE, RIO DELLA PLATA, PATAGONV, & FRETV MAGELLANICV.
Anno. 1599.

MARE DEL NORT.

GRAD. LATITVDINIS SEPTENTRIONALIS.

GRAD. LONGITVDINIS.

REGNVM. ARICARI. PAGV. ANA. HV. MOS. BRA SI LIA. CARIBANA. EPVREMEI. MARGAIATES. OVETACATES. TOV. OVPIN. NAM. BAVTY. PARANA.

L. H. Benevolo Lectori S.

IRABITVR fortaßè quispiam, quare opusculum hoc, de cuius narratorum veritate non immerito dubitari posset, in lucem nostro idiomate dare voluerim. Illi respondeo, me hac ipsamet causa ad id permotum esse, quia mira & inaudita continet: atq; id eò magis, quoniam constat, id non solùm in duabus aliis linguis, verùm etiam iussu & mandato virorum præstantißimorum publicatum esse, qui ipsi navigationi huic præfuerunt. Atque adeò qualia sunt quæ quotidie mirari solemus? talia nimirum quæ insueta insolitaq; nobis hactenus fuerunt: statim autem ut ob oculos nostros aßiduè versari incipiunt, admiratio quoque nostra desinit, utut res ipsa

per sese admiratione dignißima fuerit. Quis crederet tam atros vivere homines ut Aethiopes sunt, nisi nos fide digni authores obtestarentur, qui in illis regionibus peregrinati sunt, aut ipsi hisce nostris oculis vidissemus? Quis crederet per rerum naturam fieri posse, ut homo totum septennium sine cibo & potu viveret? atqui experientia docuit, Anno 1584 in pago quodam Schmidvveiler dicto, prope lautram Cæsaris, vixisse virginē quandam nomine Catharinam, circiter viginti septem annos natā, filiam cuiusdam Conradi Binders, & Catharinæ VValdmeriæ uxoris eius, quæ integro ac continuo septennio ne tantillum cibi aut potus per gulam immittere potuit: nec quicquā excrementorum aut sudoris emisit: & nihilominus tamen rosea, vivida, bene cōstituta ac formosa facie fuit, vividis & vigentibus oculis, ut ii, qui recta valitudine sunt præditi: vocem quoque placidam, sonoramq; satis emisit, & articulatè, ut ab omnib. intelligi posset, locuta est: pro ut illustrißimi Principis ac Domini, Domini Iohannis Casimiri, Comitis Palatini

ad Rhe-

ad Rhenum, Ducis Bojoariæ, &c. legati ad eam rem explorandam missi, Celsitudini ejus, domum reversi, retulerunt. Hujus generis incredibilia & miranda exempla magno numero cumulare possem, quod tamen hoc in loco supervacaneum judico, sed nostram materiam aggrediar.

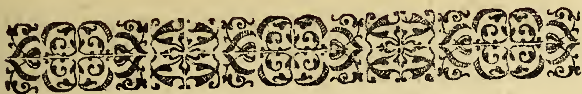
Duo autem inprimis mirabilia in hoc opusculo commemorantur, Unum est: In America Regionem seu Provinciam esse, quæ à fœminis, vulgo Amazones dictis administretur, quæq́; nullos viros secum habitare patiantur. De quibus nos testimoniis antiquorum scriptorum docebimus ante multa secula in Asia quoq́; & Africa ejusmodi fœminas vixisse, ut ex alligatis scriptis doctorum authorum manifestum fiet.

Alterum admiratione dignissimum est homines istis in locis inveniri, oculos & os in pectore gerentes. Nec deerunt nobis fide digni authores, quibus simili modo docere queamus, ejusmodi homines olim quoq́; in Asia & Africa visos esse. Non autem hæc eo animo affer-

ro, quod quenquam ad aſſentiẽdum cogere velim, ſed hoc tantum oſtendere volo, in præſtantiſsimorum & fide dignorum authorum ſcriptis talia reperiri, quos conſentaneum non eſt, talia ſcripturos fuiſſe, niſi res in rei veritate ita ſe haberet.

In hoc autem opuſculo authoris narrationem integram poſui: ſicubi verò in gratiam ſtudioſi Lectoris aliquorum authorum teſtimonia allegavi, id differẽte à reliquis ſcriptura imprimi curavi. Opuſculum enim hoc recreationis cauſa (dum in alio graviori opere elaborando occupatus eſſem) in manus ſumſi: Benevolum Lectorem etiam atque etiam rogans, ut hunc meum tenuem licet laborem æqui bonique faciat, Vale.

Caput

Caput Primum.

OBILIS ac generosus Baro GVALTHERVS RALEGH, Eques auratus expeditioni seu navigationi huic tribus continuis annis, nempe 1594 1595 & 1596 propriâ suâ personâ præfuit, & peritos industriosque nautas aliosque artifices secum habuit: qui situm huius regionis, quam à fluvio Amazonio, vulgo de las Amazonas dicto, usque ad Promontorium de la vela circum navigarunt, artificiosè ac diligenter deumbrarunt ac descripserunt: ita ut cuiusque loci anfractus, juxta veram ejus longitudinem & latitudinem, seu elevationem Poli tabulis geographicis expreßi sint. Quin etiam per mediam istam terram, ex fluvio Capuri dicto, in fluvium Orenoq;, vltra centum miliaria Germanica navigiis vecti sunt: atque inde filium Regis Morequitensis, quod regnum ad fluvium Orenoque meridiem versus situm est, secum in Angliam duxerunt.

Multum interest nautarum tabulas Geographicas, (ab ipsis Chartas compassus dictas) earum regionum quas velis petere instituerunt, exactâ diligentiâ confectas esse: ad eas enim tanquam ad amusim cursus suos examinare, atque animadvertere solent quibus ventis ad cursum institutum uti posint, ubi urbs aut locus petendus inveniri posit, & quantum unus locus ab altero distet. Quo faciliús autem singula loca eorumque situs in descriptione hac allegata in Charta Geographica adiuncta inveniri posint, ad calcem huius opusculi indicem adjeci, quo singula loca cum suis gradibus longitudinis & latitudinis, juxta ordinem Alphabeti continentur. Exempli gratia: Si Vrbem Morequito dictam in tabula hac quærere volueris: vide in indice literam M, ubi invenies eam sub 16½ Gradu longitudinis sitam esse. Numerum hunc quære in æquatore in chartæ medio, & regulam seu

ſeu filum ſuper eum ducito. Rurſus ex Indice perſpicis Vrbem hanc ſitam eſſe ſub 4. Gradu latitudinis ſeu elevationis Poli: quare ſimili modo filum ſuper hunc numerum, quem ad dextram & ſiniſtram chartæ invenies: & interſectio filorum tibi locum ſeu urbem quæſitam oſtendet, Atque conſimiliter fac in aliis locis quærendis.

Cap. II.

De ſitu & proprietatibus huius regni.

PROVINCIA hæc ſeu regnum Guiana, ſub ipſa æquinoctiali linea in America ſeu novo orbe ſita eſt, intra Braſiliam & Peru, multis magnis, & ſplendidis urbibus, fluminibusque navigabilibus ornata aurique ditiſſima eſt, & omnis generis animalibus abundat: Ferturq; in ea habitare homines inauditæ atque monſtroſæ formæ, ut poſtea dicturi ſumus. Et quamvis frigus in regione iſta calorem aëris nunquam vincit: hyemem tamen habent intra Maium & Septembrem: atq; eo tempore impoſſibile eſt navem ibi perdurare propter immanes procellas, impetum vētorum, continuarum imbrium, ac fulminum, unde omnia flumina mirum in modum inflantur, adeò ut fluvius Orenoque (qui alias maximus & latiſſimus eſt, atq; verſus Septentrionem aut potius intra ſeptentrionem & Ortum, prope Inſulam S. Trinitatis, ſeſe in mare exonerat) ultra triginta pedes ſeſe extollat, ita ut omnes intra eius oſtia ſitæ Inſulæ (nam octo aut decem oſtiis in mare labitur) aquis eius tegantur. Tempore iſto incolæ in tempore ſibi preſpiciunt, namq; in colles & arbores, quibus caſas ſuas inædificant, ſeſe recipiunt, ubi ſeſe cum uxoribus & liberis, donec fluvius decreſcat ſeſe ſuſtentant.

In ſua deſcriptione Americæ. Meminit huius rei etiam Cornelius de Iudæis hisce verbis: In Caſtilia del Oro Incolæ arboribus inædificant, quæ magna copia ibi proveniunt, ut ab inundationibus fluminum tuti ſint, quod ob loca paluſtria ibi valde uſitatum eſt.

Arbores

I. la Trinidad.
MARE del NORT.
Terra
di
PARIA.
Orenoque F.
Capuri Flu.

5
Haũte.
Armadilio.
Simi Vulpa.

Arbores in hac regione multò proceriores sunt nostris ar- *Franciscus* boribus. Nam Vincentius Yanes Pinzonius, & agnatus ejus A- *Lopez par.* rias, qui Anno 1499 regionem hanc ab Angla S. Lucæ, ad o- *2. cap. 85.* stia fluvii Amazonij sitæ, ad Pariam usque velis suis visitarunt, hoc tanquam rem mirandam prædicant, se arbores illis in locis vidisse, quas sedecim viri amplexu ulnarum suarum metiri non potuerint.

Regnum hoc Guiana ditißimum est Auro, Gemmis, Margaritis, Balsamo, oleo, Pipere longo, Gingibere, Sacharo, Thure, herbis præciosißimis, medicinæ inservientibus: Item gummi, melle, serico, xilino, liguis Brasilicis. Hæ merces omnes ab incolis permutatis aliis mercibus acquirunt: Desiderant autem potißimum secures, cultros omnis generis, & hujusmodi alias ferreas merces, quæ Noribergæ parari solent.

Multa ea regio animalia alit nobis nota, utpote Leones, Tygres, Leopardos, Cervos, vulpes, Canes, porcos, lepores, testudines, lutarias, gallinas, perdices, fasanos, grues, coturnices, ardeas, & alia plura.

Regio Paria animal quadrupes habet, quod generis semivulpem, hoc est, ex simia & vulpe compositam appellat, quandoqui- *Bezo lib. 2.* dem priore parte vulpem (excepto solo, quod aures vespertilio- *cap. 14.* ni similes habet) posteriore Simiam refert. Pedes habet humanis non absimiles: atqui in ventre saccum, quem crumenæ instar laxare & constringere potest, atque in eum pullos recipere, & lactandos rursus emittere.

Lopez in historia novarum Indiarum scribit Vincentium *Parte 2 c. 85* Yanem Pinzonium Anno 1499 ex regione Humos dicta, cutem hujus animalis in Hispaniam attulisse.

In Guiana aliud est mirabile animalculum, ab Hispanis Armadilio dictum: quod porcello non absimile, corpore tamen *Franciscus* multó est rotundiore, & acuminatam caudam habet: Per totum *Gomara.* autem corpus, tecta, seu cortice quodam durißimo munitum & armatum est: habitatque in locis subterraneis ut talpa. Omnis ejus virtus in exiguo caudæ ossiculo consistit: quod contusum & in pulverem redactum & in aures immissum doloribus earum medetur.

Cosmograph. Theu. lib. 21. cap. 13.

Versus Brasiliam aliud genus animalis non minus mirabile vivit quod aliqui Hante, Brasiliani verò Hay appellant. Animal hoc nemo unquam hominum edere aut bibere vidit, Vnde opinio est animal hoc nullo cibo & potu, sed aëre tantum vivere. Theretus qui longo tempore tale animal vivum habuit, Gesnero tandem id (quemadmodum uterque testatur) cutem eius misit.

Cap. III.

De vrbibus huius regni.

METROPOLIS hujus regni Guiana nomen est Manoa, ab aliis vero El Dorado appellatur: eaq; maxima atq; potentissima urbs totius Americæ esse fertur: quinimò Iodocus Hondius in nova sua Tabula Geographica vult, eam totius orbis esse maximam. Sita est autem ad Lacum Parime, qui ab aliis nationibus Toponi VVini dicitur: ejus longitudo ad 200 miliaria excurrit, & aquam salsam continet: Plurimæque in eo sunt Insulæ, ac lintres, seu navigia Indica, quibus & omnibus adjacentib. regionibus, quæ auro & omnis generis animalibus abundant, Vazia ad vitam necessaria advehuntur. multa enim ingentia flumina in hunc lacum sese exonerant, & alia ex eodem scaturiunt. Solent etiam incolæ lintribus suis, seu Indicis navigiis ex magno hoc lacu, per fluvium VVaiabegum, seu VViapagum (qui versus septentrionem juxta promontorium de la Corda, aliâs Conde decto, sub 333 Gr long. & 3. Gr. lat. in mare se exonerat) spacio viginti dierum in Oceanum navigare. Incolæ regionis quæ Capervvacca dicitur, ubi fluvius Cajiani, seu Cajanc, sub 331½ Gr. long. & 4. Gr. lat. mare influit, qui valde humani & affabiles commerciorum quoque assueti esse dicuntur, siquidem omnibus ad vitam degendam necessariis abundare dicuntur: ex jam dicto fluvio in magnum hunc lacum, atq; adeo ad ipsam vrbem Manoa, ut indubitata opinio est, navigar, possunt

Essekebe F.
7
MANOA o del DORADO.
LACVS SALSVS
PARIME.

possunt. Flumen hoc valde amœnum est, & navigiis plurimis aptissimum: quod ubi mare influit miliare germanicũ latum est: in eius ostio tres scopuli ingentes siti sunt, qui triplicem Euripum causantur.

Qui autem ad fluvium Essekeben, seu Dovoritiam, ad Vrbem Primiere sub 325 gr. longit. & 4½ gr lat: in mare labentem habitant: quæ extremæ fines sunt, quò Hispani pertingunt: navigiis suis hoc flumine intra viginti dies tam prope ad lacum hunc venire possunt, ut inde unius diei itinere lintres suasque merces curribus in lacum supra dictum transportare soleant, unde rursus quocunq; libet navigant, & cum incolis negociantur, & expeditis suis negociis domum revertuntur.

In ripa fluvii Macavvini, qui sub 324. gr. long. & 5. gr. latitud. in mare labitur, aurum magna copia ex arena effoditur.

Caput IV.

Vlterior descriptio qualitatum huius regionis.

S*VPRA mentio facta est magni fluvii Orenoq;, qui octo aut decem ostiis in mare sese exonerat, quorum unum ostium versus orientem situm, nomen peculiaris fluvii Capuri dicti sortitum est: qui tamen fluvius valde arenosus & vadosus est, ita ut aqua decrescente mare ultra quinq; pedum altitudinem non habeat. Prope influxum huius fluvii in mare, cavitas quædam est litoris, versus orientem vergentis, in quam venti tanto impetu feruntur, ut impossibile appareat ex hoc fluvio in mare navigare.*

Aravvaca locus est prope fluvium Orenoq; versus occidentem situs. Ejus loci incolæ fœdi ac vagabundi, sed Hispanorum amici sunt.

Populus Iaos ad flüvium Essekebe, potens & bellicosus, sed Hispanis valde hostilis: hi corpora sua coloribus discriminare solent, ut ab Aravvacis vicinis ac hostibus ipsorum dignoscantur.

Cassipa lacus est, sive stagnum in quod fluvius Orenoque sese effundit, in latitudine habens 15. miliaria, & totidem ferè in latitudine: Arena huius stagni auri est abundantissima, magnisq́ montibus & rupibus circumseptum est, ab incolis Cassipagotos dictis, quæ ex solido auro esse dicuntur.

Macureguarai urbs non procal à stagno hoc sita, prima est ex illa parte, ad regnum Guianæ pertinens.

Anapaia Provincia est regni Guianæ eaq́ auro ditissima. Aqua istis in locis circa meridiem saluberrima, mane autem & inprimis noctu, venenum est.

Prope Capervvacka fluvius Campause præterlabitur, sub 332. grad. long. & 4. gradu latitud. & mare influit. Ligna Brasilica ibi magna copia proveniunt, & quia locus iste incolas nullas habet, cuivis ex istis quantum vult sumere licet.

Caput V.

De Fœminis Amazones dictis.

CONTERMINI habitatores huius regni Guianæ versus ortum Amazones sunt, à quibus proximus ille fluvius Amazonas nomen suum sortitus est: Atq́ fœminæ tantum sunt nullius maris inter sese ferentes consortium, sed ab eunte ætate bello cui mox assuefiunt, sese exercentes, quod cum hostibus ipsorum indesinenter gerunt & adversus illos crudeliter admodum sese gerunt. Quotannis autem unum mensem, qui Aprilis esse existimatur, maribus se associant, ne prosapia ipsorum intereat. Atque hoc mense omnes finitimi Reges conveniunt: quibus Amazonicæ fœminæ, quæcunq́ ætatis ratione ad con.

cipi,

cipiendos liberos idoneæ sunt associant; tum sibi earum regina unum ex regibus sibi pro compare elegit, reliquæ deinde sorte viros inter se dividunt. Atque ita totum hunc mensem conviviis, saltationibus, aliisq; modis hilariter, pro ipsorum consuetudine, & moribus transigunt: Mense autem exacto quilibet regionem & domum suam repetit.

Fœminæ autem ex virorum congressu gravidæ factæ, & masculos parientes hos patribus eorum mittunt, fœmellas autem retinent, easq; more ipsorum educant: patri verò in signum gratitudinis dona mittunt. Auro abundant hæ fœminæ, quod permutatione quorundam viridium lapillorum à vicinis suis mercantur.

De Amazonibus hisce, & fluvio de las Amazonas dicto, in hunc modum scribit Fr. Lopez (quamvis ut apparet de veritate ipse dubitet) Anno 1542 Franciscus Orellana fluvium Maragnon aliâs Amazonas dictum, quique ab ipso novum nomen fluvii Orellani sortitus est, á regione Peru in mare usque Septentrionale dictum, emensis propter ejus antractus ultra 6000. miliaribus Italicis, primus navigavit: Qui reversus senatui Indico retulit, se in fluvio isto bellicosas fœminas Amazones dictas vixisse, & cum illis conflixisse. *Historia Indiæ par. 2. cap. 89.*

Andreas Thevetus in sua Cosmographia, meminit huius rei hunc in modum: *lib. 22. cap. 2. & 3.*

Ad fluvium Amazonium dictum, nunc vero Francisco Orellanæ homonymum, qui eum tribus ferè mensibus pernavigavit, fœminæ habitare dicuntur, quæ majore anni parte sine viris degunt; certo tamen tempore mares in Insulas suas recipiunt: unde vulgari & antiquo nomine Amazones appellantur. Accolæ hujus fluvii sunt Canibales, humanas carnes vorantes, exceptis iis qui in montib: habitant, quas fœminas esse existimant. Franciscus Orellana & ejusmodi Comites multas ejusmodi fœminas arcubus & sagittis armatas in ripa hujus fluvii viderunt, quæ ipsis obsistere & præternavigationem impedire voluerunt; Narrant quoque se vidisse fœminas istas quosdam viros in littore captos

 pedibus

In Brasilia & Rio de la Plata pag. 29.

pedibus ex arbore capite in terram verso suspédisse, eosque post modum innumerabilibus sagittis transfixisse, ac tandem igne sub illis accenso eos concremasse.

Vlricus Schmidel in descriptione suæ navigationis, quam manuscriptam penes me habeo, & quàm primùm Deo volente publicare institui, harum fœminarum hunc ferè in modum mèminit. Circa annum 1542. Cum Capitaneus urbis Assumptio dicta, in Brasilia esset Albermunzo Capessa De Pocha, ego cum Capitaneo Ernando Rieffere, & aliis octoginta ex sociis nostris fluvium Paraguay & Parabol sursum navigavi: Venimus tādem ad Regem quendam nomine Scherves, non procul à tropico Capricorni habitantem: is Capitaneo nostro donabat Coronam argenteam, quam ex bello cum Amazonicis fœminis gèsto reportasse se ajebat. Cùm itaque de Amazonibus & earum divitiis mentionem fecisset, capitaneus noster interrogabat: an navibus eò pertingere possemus, quod Rex iste negabat: sed terrestri itinere duorum mensium spacio aliâs eò pervenire posse asserebat: jam verò id fieri non posse; quandoquidem terræ facies hoc anni tempore aquarum inundatione appleta esset. Capitaneus autem noster ei fidem adhibere nolebat. Itaque Indianis quibusdam Comitati in instituto itinere perreximus, & emenso septendecim dierum itinere pervenimus ad populum quendam Orthuesen dictum: priusquam autem huc pertigissemus multos interdum dies nunc ad poplites, nunc ad pubem usque, per aquas quæ calidæ admodum erant, ambulaverimus.

Orthuesorum autem regulus à Capitaneo nostro de Amazonibus interrogatus, respondebat, integro nos menstruo itinere etiamnum ab illis abesse: & ipse quoque ardebat, terram hoc tempore aquis appletam esse: Quare nos per eandem viam qua veneramus reversi sumus.

Fœminæ istæ Amazoniæ in magna Insula, omni ex parte aquis Cincta habitant ita ut bellum ipsis inferentibus navigiis regionem earum adoriri necesse sit. Nullum autem in Insula hac aurum provenit sed tantum in regione à viris habitata, penes quos magna auri vis invenitur: potensque istis in locis Rex est qui Iegnas cognominatur.

Fœmi-

Fœminæ iſtæ unam tantum mamillam habent: Viri certis anni vicibus ad eas veniunt, atque ſi ex illis maſculos aut fœmellas concipiunt, agunt de illis ut ſupra dictum: Arma earum ſunt arcus: Bella autem acerba cum hoſtibus ſuis gerunt. Hactenus Vlricus Schmidel.

De Amazonibus fœminis bellicoſis in genere multi præſtantes & fide digni authores ſcripſerunt: ita ut dubium non ſit tales aliquando fuiſſe fœminas, quamvis Strabo earum mentionem faciens videatur ſubdubitare. Nomen autem Amazonum compoſitum eſt ex privativa particula α & μάζ@, quod mammam ſignificat, quaſi quòd mammis careant. In juventute enim à matribus dextra mamma candenti ferro exuritur, ne in bello arcum intendentes impediantur. Habitarunt autem olim ejuſmodi fœminæ tàm in Africa quàm in Aſia. Primæ Amazones ortum duxerunt ex Lybia regione Africæ, idque factum temporibus Abrahæ: hæ enim viros, qui ſeipſis ſubjicere noluerunt, omnes interfecerunt: habitaſſe feruntur in Inſula quadam Heſperia dicta: nomen Reginæ earum fuit Myrina. Thoraces reliquaque eorum arma, defenſiva parata fuerunt ex cutibus ſeu exuviis ſerpentum: offenſiva vero fuerunt gladii, lanceæ & arcus. Hæ fæminæ Amazones expugnarunt urbes, Cherzonem & Atlantidem, profligarunt Garginitas, inde per Lybiam in Ægyptum penetrarunt: inde Arabiam, Syriam, Ciliciam, Phrygiam pervaſerunt & in Europam pervenerunt: Epeiro deinde potiti ſunt, & per tractum Iſthri in Sueviam uſque pertingerunt: ubi profligatæ & diſperſæ ſunt. Ex iſtis Scythiæ ſeu Aſiaticæ Amazones, ad Meotidem paludem originem duxiſſe exiſtimantur.

Iuſt. lib. 2. Q. Curt. lib. 6. Diodor. Sicul. lib. 3. & 4. Paul. Oroſ. lib. 15. Herodot. lib. 4. Solin. cap. 27. & 65. Pompon. Mela lib. 1. Martian. c. 9. lib. 9. Plutarch. in vita Theſei & Pompei Magni. Herodot.

Pomponius Mela Propertius & Claudianus ſcribunt, Scythas olim patria pulſos, in Aſia Minore prope Cappadociam ad fluvium Thermadoontem, qui in pontum Euxinum labitur, ſedem fixiſſe, & ibi omnes incolas ad internecionem uſque conſcidiſſe, fœminas autem mortem maritorum ulturæ, & arma cepiſſe, & Cappadociæ habitatores profligaſſe, ac tota iſta regione ejeciſſe. Aliquo deinde tempore interjecto ductrice Marpeſia Regina Armeniam, Syriam, Ciliciam, Piſidiam, Perſiam, & Gala-

Mela. Propertius. Claudian.

Plutarch. in vita Thes. nu. 9. Pausan. lib. 1. Iust. lib. 2. Vergilius. Salustio Liv. 7. cap. 56.

tiam pervaserunt armis, amœnam urbem Ephesum, & celeberrimum Dianæ templum, cuius in actis Apostolorum cap. 19. mentio fit, fundarunt & ultra 300 annos istis in locis dominatæ sunt: donec Hercules & Theseus fœminas hasce invaserunt Illæ autem paulò post expugnarunt Athenis pulsis ex ea Græcis, atque castra sua media in urbe metatæ sunt.

Paulo post cum Troja à Græcis obsessa esset, harum fœminarum Regina Pethesilea obsesis magno exercitu fœmineo subsidio venit: quæ tamen multis sordibus factis perpetratis ab Achille occisa est.

Penthesilea ista, teste Plinio prima secures invenisse traditur.

Manethon. Avētinus.

Anno 1142. ante Christum natum, quadraginta annis post excidium Trojæ, fœminarum istarum Regina Amar, urbem Ephesum deprædata est, & celeberrimum templum Dianæ incendit & exulsit.

Supplemētum Q. Curtii lib. 6. arc. 5.

Temporibus Alexandri Magni regina harum fœminarum, nomine Thalestris, sive ut Iustinianus vult Minithia ad eum venit, cum exercitu trecentarum millium fœminarum scutis, cæstibusque armatarum, concubitum Alexandri appetens ac quadraginta seu ut alii volunt 30 dies cum ipso cōmorata se gravidā sensit. Paulo post tamen omnes Amazonicæ fœminæ interiisse dicuntur,

Num. 10, pag. 86.

Plutarchus in vita Pompei magni narrat, Amazones in Asia prope populum Leleges dictum (Cuius Aristoteles, Strabo, Plinius, & Virgilius meminerunt) habitasse, non procul à monte Caucaso, & Mari Hircano, & ibi prope fluvium Thermodoontem bis in anno supra dictis Lelegibus se associasse, extra illud tempus autem pepetuo sine maribus vivere consvevisse.

Plinius 6. cap. 20. cap. 9. Dionys. lib. 4.

Plinius scribit, in Asia olim fuisse regionem, non procul à Caramanis, Pandi dictam, à fœminis gubernatam, quæ ultra 300 habuerit vrbes, & in expeditionem producere potuerit 150000 hominum, pedestrium, ac 500 Elephantes.

Edouard Lopez in descriptione Regni Congo narrat, in Regno Monomotapa, in Africa, sub 60. gradu longitud. & 19. grad. latitud, meridional. sito, eiusmodi fœminas belllicosas, seu

Amazo-

14

15.

Amazones habitare, quæ à teneris annis in bello exerceantur, atque more Antiquarum Amazonum levam mammam exurere soleant, ne arcum intendentes ea impediantur: Arma enim earum esse arcum & sagittas: Certis quoque temporibus sese viris associare.

Qui plura de fœminis hisce bellicosis legere desiderat, videat varias lectiones P. Messiæ, parte 1. cap. 10. & M. Cyriaci Spangenbergii Speculum nobilitatis lib. 13. cap. 15. per totum.

Caput VI.

De hominibus stupendæ formæ, qui in regno Guianæ inveniuntur.

DE Provincia Ivvaipanoma regni Guianæ, sita intra lacum Cassipa, & stagnum Parime, testatur Dominus Raleghius, in supra allegato libello (ut Iodocus Hondius in sæpe memorata tabula Geographica diligenter refert) istis in locis vivere genus hominum sine collo & capita, oculos & reliquas faciei partes in pectore gerentes, qui tamen aliâs robusti, fœdi & Barbarici sint homines.

Quamvis hoc à multis fabulæ quàm veritati similius existimari posset: multi tamen præstantes fide digni ac docti viri scriptis suis memoriæ prodiderunt, tales homines olim in Asia quoque inventos esse.

Plinius secundus, qui vixit tempore Imperatoris Vespasiani, scribit in Historia naturali, versus occidentem ad montem Milo in Asia, vivere genus hominum, sine capitibus, habentes oculos in pectore intra axillas. *lib. 7. cap. 2*

Divus Augustinus quoque ita de illis scribit: Homines esse feruntur oculos in humeris gerentes, & acephali, pro ut Carthagine in vico Maris Mosaica pictura delineati visuntur. *De Civit. Dei, Lib. 16. cap. 8.*

 Isido-

Isidorus Episcopus Hispalensis, in libro de portentis scribit: quædam portenta nascuntur, ex parte tantum consuetam formam mutantes: quo ex genere sunt homines, Capita canina aut Leonina habentes: quædam consuetam formam prorsus mutant: puta si fœmina vitulum pariat: Quædam vero formam non mutant sed transponunt: cuius generis sunt, qui oculos in pectore gerunt. In Libia enim degere creduntur hujusmodi homines, qui sine capitibus nati sunt, oculosque & os in pectore habent.

In Codice Etymologiarum lib 11. de port.

Atque ita benevole lector breviter habes mirabilem hanc nauticam expeditionem, cum aliqua declaratione. Ego autem narrationem historicam, ab anno 1492. quo terra ista nova seu Amenica, primò inventa est, incoantem, ac quicquid versus meridiem ab eo tempore memorabile gestum est, continentem, ex variis authoribus in peculiarem libellum collegi, quo Lectorem, si quid præterea desiderat, remitto.

VALE & FRUERE.

TABV-

TABVLA LOCORVM, QVORVM IN LIBELLO HOC MENTIO FIT: Notandum autem literam S Septentrionem significare & ab æquinoctiali linea sursum in Tabula Geographica quærendum esse: literam vero M Meridiem, atque ab æquatore deorsum esse quærendum.

	G. lon.	G. lat.	
Amapaia	313	2	S
Amazones Flu.	338	0	
Amazon: regio	327	11	M
Augla S. Luca	340	1	M
Aravvaca	318½	6	S
Assumption	337	23	M
Brasilia	340	9	M
Caiane Flu.	331½	4	S
Cap. de vela.	310	12	S
Cap. de corda	334	3	S
Capervvacka	331½	4	S
Capuri Fl.	322	7	S
Cassipa	315	3	S
Cassipagotes	316	1½	S
Castilia del Oro	303	5½	S
Dorado	320	1	S
Demorary Fl.	325	5	S
Esslebeke Fl.	322	3	S
Guiana	310	1	S
Humos	336	6	M

	G. lon.	G. lat.	
Iaos	325	3	S
Ivvaiponoma	315	1	S
Macavvini	324	6	S
Macuregnarai	316	3	S
Manoa	320	1	S
Moriquito	317	4	S
Orellana Fl.	338	0	
Orenoque Fl.	116	5	S
Orthuesi			
Parabel Fl.	330	23	M
Paragna	335	20	M
Paria	319	8	S
Parime lacus	320	0	
Peru	296	7	M
Rio de las Amazones	338	0	
Scherves			
Toponovvini			
Trinidado	321	9	S
VVaiabego	429	2	M

F I N I S.

NORIBERGÆ

Excudebat Christophorus Lochner, Anno Epochæ Christianæ cIↄ Iↄ. xCIx.

